

LPI – KĄ PRIVALOME ŽINOTI?

Lytiškai plintančios infekcijos (LPI) pagal jų sukėlėją skirstomos į bakterines, parazitines ir virusines. Egzistuoja gausybė skirtingų bakterijų, parazitų ir virusų, kurie perduodami lytinių santykių metu. Lytiškai plintančios infekcijos – tai infekcijos, kuriomis užsikrečiama lytinių santykių (vagininių, oraliųjų arba analinių) metu nuo šiomis infekcijomis užsikrėtusio lytinio partnerio. LPI užsikrečiama visų rūšių (vagininių, oraliųjų, analinių, heteroseksualių arba homoseksualių) lytinių santykių metu. Buitiniu keliu, ypač laikantis asmens higienos, LPI neužsikrečiama. Kiti perdavimo būdai:

- Iš užsikrėtusios motinos kūdikiui:
 - Nėštumo metu (sifilis, ŽIV infekcija, virusinis hepatitas B).
 - Gimdymo metu (gonorėja, chlamidiozė, ŽIV infekcija, ŽPV, genitalijų Herpes virusas).
 - Po gimimo (ŽIV infekcija).
- Vartojant narkotikus, dalijantis užkrėstais švirkštais ir adatomis, perpilant užkrėsto kraujo arba jo komponentus (sifilis, ŽIV infekcija, virusinis hepatitas B), keičiantis asmens higienos priemonėmis (virusinis hepatitas B).

Pagrindiniai LPI simptomai yra:

- išskyros iš šlapimo - lyties organų (moterims jų pagausėja), jų spalva įvairi – nuo geltonai žalsvos iki permatomos;
- skausmingas ar deginantis jausmas šlapinimasis;
- baltos apnašos varpoje, vaginoje ar burnoje;
- bėrimai lyties organų srityje;
- padidėję kirkšnių limfmazgiai;
- skausmingumas kapšelyje, pilvo apačioje;
- kraujo pasirodymas po lytinių santykių.

Kai kurios LPI gali neturėti simptomų, todėl jas tiksliai diagnozuoti galima tik specialiais tyrimais. LPI tyrimui atlikti imamas mėginys (paimama išskyra) iš varpos, vaginos ar gimdos kaklelio, kartais iš burnos, išeinamosios angos. Kai kurioms infekcijoms (pvz. sifilio, ŽIV ir kt.) išsiaiškinti imamas kraujas iš venos.

LPI diagnozuoja ir gydo gydytojai. Pradėtą gydymo kursą visada reikia pabaigti, nors susirgimo simptomai gali išnykti anksčiau. Susirgus ar gydymo metu reikėtų vengti lytinių santykių. Po gydymo visada rekomenduojama pakartotinai atvykti pasitikrinti pas gydytoją. Asmuo, užsikrėtęs LPI, kitus asmenis gali užkrėsti nuo užsikrėtimo momento, netgi neturėdamas jokių susirgimo požymių. LPI gydymas gali būti sėkmingas tik kartu gydant lytinį partnerį, todėl jį reikia informuoti apie susirgimą.

Lytiškai plintančių infekcijų profilaktika

Patikimiausias būdas išvengti lytiškai plintančių infekcijų – tai susilaikyti nuo lytinių santykių ar turėti ilgalaikius abipusiai monogامينius lytinius santykius su asmeniu, kuris žino, kad nėra infekuotas. Riziką užsikrėsti lytiškai plintančiomis infekcijomis sumažina prezervatyvų naudojimas lytinių santykių (vaginalinių, oralinių, analinių) metu.

Neįprastos išskyros iš lyties takų, pūslelės ar opos, bėrimai, niežulys – tai signalas susilaikyti nuo lytinių santykių ir nedelsiant apsilankyti pas gydytoją.

Asmuo, vieną kartą persirgęs sifiliu, gonorėja, chlamidioze ir kt. LPI, gali užsikrėsti vėl.

Informaciją parengė Šeškinės poliklinikos dermatovenerologė Inga Galinauskaitė pagal:

1. Moksleivių švietimo apie ŽIV ir kitas lytiškai plintančias infekcijas (LPI) metodinės rekomendacijos. Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, 2014.
2. Ambrozaitis A. Infekcinių ligų vadovas, 2010.

Lytinės ir reprodukcinės sveikatos kabinetas, 2017-06-29.

